

آزادی و دولت فرزانی

نامه‌هایی
در تربیت زیباشناختی انسان

فریدریش فن شیلر

ترجمه‌ی دکتر محمود عبادیان

نشر اختران

شیلر، یوهان کریستف فریدریش فن، ۱۷۵۹ - ۱۸۰۵ م.

Schiller, Johann Christoph Friedrich Von

آزادی و دولت فرزانیگی: نامه‌هایی در تربیت زیباشناختی انسان / فریدریش شیلر؛

ترجمه‌ی محمود عبادیان. — تهران: اختران، ۱۳۸۵.

ISBN: 964-7514-92-1

۱۸۶ ص.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. زیبایی‌شناسی نوین — قرن ۱۸ م. الف. عبادیان، محمود، ۱۳۰۷ - مترجم. ب.

عنوان. ج. عنوان: نامه‌هایی در تربیت زیباشناسی انسان.

۱۱۱ / ۸۵

BH ۱۸۲ / ش ۹ آ ۲

م ۸۵ - ۳۳۴۶۵

کتابخانه ملی ایران

Über die Ästhetische Erziehung des Menschen

عنوان اصلی

Einer Reihe Von Briefen

نشر اختران

آزادی و دولت فرزانیگی

نامه‌هایی در تربیت زیباشناختی انسان

فریدریش فن شیلر

ترجمه‌ی دکتر محمود عبادیان

طرح جلد: امیر اردهالی

شماره‌ی نشر ۱۰۲

چاپ اول: ۱۳۸۵

شمارگان: ۲۲۰۰ نسخه

لیتوگرافی: پارسیان

چاپ و صحافی: ریحان

تلفکس انتشارات: ۶۶۴۱۰۳۲۵ - تلفن فروشگاه: ۶۶۴۱۱۳۲۹ - ۶۶۹۵۳۰۷۱

www.akhtaranebook.com

E mail: info@akhtaranebook.com

ISBN 964-7514-92-1

شابک: ۹۶۴-۷۵۱۴-۹۲-۱

کلیه حقوق برای نشر اختران محفوظ است

فهرست مطالب

۷	پیش‌گفتار
۱۱	درباره‌ی نامه‌ها
۱۹	نامه‌ی یکم
۲۳	نامه‌ی دوم
۲۷	نامه‌ی سوم
۳۳	نامه‌ی چهارم
۳۹	نامه‌ی پنجم
۴۳	نامه‌ی ششم
۵۳	نامه‌ی هفتم
۵۷	نامه‌ی هشتم
۶۱	نامه‌ی نهم
۶۷	نامه‌ی دهم
۷۵	نامه‌ی یازدهم
۸۱	نامه‌ی دوازدهم
۸۷	نامه‌ی سیزدهم
۹۵	نامه‌ی چهاردهم
۹۹	نامه‌ی پانزدهم
۱۰۷	نامه‌ی شانزدهم
۱۱۳	نامه‌ی هفدهم
۱۱۷	نامه‌ی هجدهم
۱۲۱	نامه‌ی نوزدهم
۱۲۹	نامه‌ی بیستم
۱۳۳	نامه‌ی بیست و یکم

۱۳۷		نامه‌ی بیست و دوم
۱۴۵		نامه‌ی بیست و سوم
۱۵۲		نامه‌ی بیست و چهارم
۱۶۱		نامه‌ی بیست و پنجم
۱۶۷		نامه‌ی بیست و ششم
۱۷۷		نامه‌ی بیست و هفتم

پیش‌گفتار

درباره‌ی فریدریش شیلر (۱۷۵۹-۱۸۰۵)

شیلر در یک خانواده‌ی معمولی و تا حدی تنگ‌دست ارتشی، در شهر «مارباخ» آلمان دیده به جهان هستی گشود. پدرش مایل بود او در علوم دینی به تحصیل بپردازد؛ ولی امیر نظام ایالت که قامت و بالای کشیده‌ی شیلر را برای افسری زیبنده می‌دید، او را بر آن داشت که در آکادمی نظامی تحصیل کند. در آن‌جا قرار بود که در رشته‌ی حقوق تحصیل کند ولی شیلر رشته‌ی پزشکی را برگزید. در بیست و یک سالگی طب را به پایان رساند. بدی شرایط کار در آکادمی نظامی او را دل‌سرد کرد؛ مشق نظامی، سرکوبی آزادی‌های فردی، سانسور خشن، دستگاه خبرچینی و تحقیر شخصیت افراد، از جمله چیزهایی بودند که با روحیه‌ی او سازش نداشتند. البته او با وجود این محدودیت‌ها موفق شده بود در آن‌جا کتاب‌های «ممنوعه» و آثار نویسندگان به اصطلاح پرخاشجو همچون کلوپشتوک، لنینگ، ویلند، گوته، روسو، مونتسکیو، پلوتارخ، کانت، شکسپیر، ریچاردسون، فیلدینگ و دیگران را بخواند.

شیلر نوشتن نخستین نمایشنامه‌ی خود، «اراهزنان»، را در همان محیط، روی نیمکت کلاس و تخته‌ی زیر دست خویش آغاز کرد. علاقه به شعر گناهی بود که آکادمی نظامی و امیر ایالت آن را بر نمی‌تافت. این نمایشنامه واجد بیان اعتراض شاعر علیه تباهی‌های اجتماعی و مناسبات فئودالی روز بود؛ انتقاد آن متوجه خودسری شاهزادگان و امیران نظامی بود که عملاً بر آلمان حکومت می‌کردند. نمایشنامه سرفصلی داشت تحت عنوان: «این

واقعه در آلمان روی داده» که خشم مقامات دولتی را برانگیخت. در این اثر اشاره‌هایی به شورش‌های دهقانی قرن شانزده تاریخ آلمان رفته بود، شورش‌هایی که آتش زیر خاکستر گذشت زمان پوشیده مانده بود و اینک به یادها می‌افتاد. شیلر این نمایشنامه را با عبارت «علیه مستبدان!» (in tyrannos) چاپ و منتشر کرد، و در «مانهایم» آن را به روی صحنه آورد. این نمایشنامه در مردم سخت اثر کرد. به نوشته‌ی «بلینسکی»: «سرود آتشی بود که از ژرفای روح جوان برمی‌آمد. جنبش ادبی نویناد موسوم به «عصیان و پرخاش» (Drang und Sturm) از آن استقبال کرد و مردم آن را به گرمی پذیرفتند. یکی از منتقدان آن روزگار نوشت: «آنان که جویای شکسپیر آلمان‌اند، اینک او را یافته‌اند.» اما این یک روی سکه بود؛ موفقیت شیلر، در عین حال، برای او زندان و ممنوعیت از نوشتن نیز به دنبال داشت؛ فقط حق داشت در مورد پزشکی چیز بنویسد. شیلر این حکم را برتافت، به مانهایم گریخت و سپس به فرانکفورت رفت. آن‌گاه نمایشنامه‌های «توطئه‌ی فیسکو» و «دون کارلوس» را نوشت. پس از نوشتن «ماری استوارت» به «وایمار» رفت و با گوته و ویلند آشنا شد و به سرودن چکامه‌هایی همچون «سرود شادی» پرداخت - قطعه‌ای که در قسمت آخر سمفونی ۹ بتهوون به همسرایی درآمده است. هاینریش هاینه در سال ۱۸۲۳ درباره‌ی تحول شیلر نوشت: در «راهزنان» به غول آسمان المپ «تیتان» می‌ماند که از مدرسه گریخته و شیشه‌ی خانه‌ی «ژوپتر» را می‌شکند. عشق به آینده در سروده‌هایش می‌شکفت و در «دون کارلوس» پختگی می‌یابد. در این دوره شبیه شوالیه‌ی اسپانیایی است که پیام‌آور و مبارز است. پیش‌بینی‌هایش سرلوحه‌ی فعالیتش می‌شود و در زیر شنل اسپانیایی او رنوف‌ترین قلبی می‌تپد که می‌توانست در آلمان وجود یابد و عشق ورزد.»

علاوه بر این، شیلر اطلاعات فلسفی و زیباشناختی خود را برای متحول کردن هنر به کار گرفت و نقش خلاق هنر و ادب را در پیشرفت اجتماعی و آزادی اخلاقی مردم برجسته کرد. در وایمار درباره‌ی تاریخ آلمان کار کرد و بر

اساس آن نمایشنامه‌ی «والنشتاین» را نوشت. این اثر در سال ۱۷۹۸ در تئاتر وایمار به کارگردانی «گوته» روی سن آمد. در نمایشنامه‌ی «دوشیره‌ی اورلئان» (ژاندارک)، مبارزه برای آزادی و وحدت ملی را تصویر کرد. در «ویلhelm تل»، توده‌ی مردم قهرمانان نمایشنامه را تشکیل می‌دهند. او با الهام گرفتن از مبارزه‌ی آزادیخواهانه‌ی مردم سوئیس، هنر خود را به خدمت مبارزه علیه دیکتاتوری ناپلئون در اروپا نهاد.

یوهانس پشتر شاعر و ادیب آلمانی درباره‌ی شیلر می‌نویسد: «یکی از سرسخت‌ترین شخصیت‌های مبارز ملت آلمان بود؛ قلبش به کارزاری می‌مانست که در آن جنگ بی‌امان و تکاپوی گه‌گاه ناامیدانه، دوشادوش سایه‌روشن‌های زندگی جریان می‌یافت و ضمن آن مسائل و معضلات پایانه‌ی قرن هجدهم در آلمان به چشم می‌خورد.»